

ŠIAULIŲ KULTŪROS CENTRAS

3	0	2	2	9	6	7	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įstaigos kodas)

GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA Nr. 20

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gaisrinės saugos instrukcija nustato bendruosius gaisrinės saugos reikalavimus. Be šių taisyklių, taip pat būtina laikytis ir kitų, gaisrinę saugą reglamentuojančių, teisės aktų reikalavimų.
2. Šiaulių kultūros centre (toliau – Centras) organizuojami šie darbuotojų instruktažai gaisrinės saugos klausimais:
  - 2.1. Įvadinis (bendras) instruktažas organizuojamas visiems Centro darbuotojams, pradedantiems eiti pareigas ar dirbti.
  - 2.2. Periodinis instruktažas darbo vietoje organizuojamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių;
  - 2.3. Papildomas instruktažas darbo vietoje - instruktuojama pakeitus gaisrinės saugos instrukciją (išskyrus redakcinio pobūdžio pakeitimus), darbo vietą, pasikeitus darbo funkcijoms, gamybos technologiniams procesams, įvykus sprogimui ar kilus gaisrui, paaiškėjus, kad darbuotojas stokoja reikiamų gaisrinės saugos žinių.
3. Visi instruktažai registruojami gaisrinės saugos instruktažų registracijos žurnale.
4. Už gaisrinę saugą atsakingas Centro direktorius.

II. TERITORIJA, STATINIAI, PATALPOS, EVAKUACIJOS KELIAI

5. Teritorija turi būti nuolat valoma, šiukšlės išgabenamos į specialiai jų laikymui paruoštas vietas. Privažiavimo keliai ir priėjimai prie statinių, gaisrinių kopėčių, gaisrinio inventoriaus, turi būti laisvi ir neužkrauti. Draudžiama degias medžiagas ir tarą sandėliuoti prie statinių arčiau kaip 2 m.
6. Visos medžiagos turi būti laikomos grupėmis pagal joms gesinti naudojamas medžiagas (vanduo, putos, dujos ir t. t.), taip pat pagal jų fizikines bei chemines savybes ir sprogumą bei gaisringumą. Cheminės medžiagos naudojamos ir laikomos taip, kaip nurodyta jų gamintojų.
7. Patalpose turi būti išdėstytos pirminės gaisro gesinimo priemonės. Gaisrinės saugos ženklai turi atitikti Gaisrinės saugos ženklų naudojimo įmonėse, įstaigose ir organizacijose nuostatų, patvirtintų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1-404 reikalavimus.
8. Rūkyti galima tik tam skirtose, ženklais pažymėtose vietose, kur yra nedegus indas nuorūkoms.
9. Degių ir nedegių medžiagų, laikomų degiose pakuotėse, sandėliavimo vietose draudžiama naudoti elektros šildytuvus su atvirais kaitinimo elementais, virykles ir kitus buitinius elektros prietaisus. Draudžiama užkrauti langus ir duris.
10. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse automobiliai turi būti statomi paliekant tarp lengvųjų automobilių ne mažesnę kaip 0,6 m, tarp krovininių automobilių – 0,8 m atstumą. Turi būti ne mažiau kaip 1 lynas arba vilktis (viena keturiasdešimčiai automobilių) automobiliams evakuoti.
11. Išsiliejusius degius skysčius užpilti smėliu, pjuvenomis ar sorbentu, pašalinti į tam skirtą vietą.
12. Patalpose turi būti valomos dulkės, pūkai ir kitos degios atliekos. Panaudotos valymo medžiagos sudedamos į sandariai uždaromas dėžes, pašalinamos iš patalpų.
13. Plauti ir valyti grindis, sienas, įrenginius, taip pat drabužius leidžiama tik tam tikslui naudoti skirtomis valymo ir skalbimo priemonėmis. Į kanalizacijos sistemas ir vandens telkinius draudžiama pilti sprogus ir degius produktus, užterštas gamybines nuotekas.
14. Masiniams renginiams skirtų palapinių, namelių ir kt. statinių parinkimo vieta turi būti suderinta su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldžia įstaiga. Turi būti patikrinti evakuacijos keliai, ryšio priemonės, apšvietimas, gaisro gesinimo priemonės.

15. Personalas privalo stebėti, kad renginio metu būtų laikomasi gaisrinės saugos reikalavimų.
16. Renginių patalpose kėdės turi būti sujungtos į eiles arba pritvirtintos prie grindų. Praeigos išdėstytos, kad nesikirstų žmonių srautai. Masinių renginių patalpose draudžiama - siaurinti takus tarp kėdžių eilių, pristatyti papildomas kėdes; užrakinti duris, uždaryti langines; apipavidalinti sceną ypač ir labai degiomis medžiagomis; laikyti dekoracijas, inventorių po scena; evakuacijos keliuose įrengti veidrodžius, durų imitaciją; įleisti į patalpas daugiau žmonių, nei numatyta technologinėje projekto dalyje; scenos apšvietimo ir kt. efektams naudoti pavojingas chemines medžiagas.
17. Apipavidalinant spektaklius, aplink sceną palikti ne siauresnį kaip 1 m. pločio tarpą. Išėjimai iš scenos, darbo aikštelės, ardeliai turi būti laisvi ir tvarkingi. Darbo aikštelėse, pastogėse, po laiptais, po žiūrovų sale įrengtuose rūsiuose draudžiama laikyti dekoracijas, butaforiją, inventorių kt. Dekoracijos turi būti laikomos skyriuose, tarp kurių paliekami ne siauresni kaip 1,5 m pločio tarpai.
18. Jei puošiama eglė, ji turi stovėti ant tvirto pagrindo, atokiau nuo durų. Šakos turi būti per metrą nuo lubų, sienų. Iluminacija turi būti įrengta laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų. Girliandų lemputės ne galingesnės kaip 25 W, laidai variniai ir lankstūs. Draudžiama eglės puošti žvakutėmis, bengališkosiomis ugnimis. Sutrikus eglės apšvietimui (įkaitę laidai, kibirkštys), apšvietimą išjungti.
19. Evakuacijos keliai ir išėjimai turi būti neužkrauti, turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai, kurių bent vienas turi būti gerai matomas iš bet kurio evakuacijos kelio taško. Evakuacijos kelių grindų danga turi būti pritvirtinta.
20. Kilus gaisrui, naudoti lifthus, eskalatorius, keltuvus žmonėms evakuoti draudžiama, išskyrus atvejus, kai minėti įrenginiai yra pritaikyti žmonėms evakuoti.
21. Rūsiuose ir cokoliniuose aukštuose, draudžiama laikyti suslėgtųjų dujų balionus, ypač degias, labai degias medžiagas ir preparatus, kitas medžiagas, kurios sprogs ir dega sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita ir degimo metu išskiria nuodingus produktus. Pastatuose ir statiniuose įvairių komunikacijų vamzdynus draudžiama atšildyti atvira ugnimi.
22. Palėpėse laikyti degias medžiagas draudžiama. Palėpės turi būti užrakintos, o raktai laikomi prieinamoje vietoje, iš kurios juos galima paimti bet kuriuo paros metu.

III. ELEKTROS ĮRENGINIAI

23. Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus. Jie turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs sprogimo, gaisro atžvilgiu.
24. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų avarinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.
25. Pastebėjus elektros tinklų ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus.
26. Priėjimai prie elektros skydinių ir skirstomųjų spintų turi būti tvarkingi ir neužkrauti. Jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas.
27. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis 0,5 m.
28. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:
  - 28.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;
  - 28.2. naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, jungiklius bei kitus elektros aparatus;
  - 28.3. elektros lempas, šviesos sklaidytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis.
29. Pastatų ir įrenginių apsauga nuo žaibo ir statinio elektros krūvio turi atitikti teisės aktų reikalavimus. Įžeminimo kontūrų varža prietaisais turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per metus.
30. Nenaudojama elektros instaliacija turi būti išmontuota, neeksploatuojami elektros įrenginiai atjungti nuo elektros tinklo. Elektros skydinės švarios, jose draudžiama laikyti įrenginius, medžiagas.

IV. ŠILDYMAS IR VĖDINIMAS

31. Visi šildymo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, o prieš šildymo sezono pradžią - patikrinti.
32. Dujotiekiai ir kiti dujų ūkio įrenginiai turi būti eksploatuojami ir remontuojami laikantis teisės aktuose nustatytų gaisrinės saugos reikalavimų.
33. Vėdinimo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus.

34. Vėdinimo kamerosose draudžiama laikyti bet kokias medžiagas, jos turi būti užrakintos.

V. GAISRO GESINIMO PRIEMONĖS IR GAISRINĖ ĮRANGA

35. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti prižiūrimos ir nuolat parengtos darbui. Gesintuvų tipas parenkamas ir jų skaičius nustatomas pagal gaisrinės saugos taisyklių reikalavimus.

36. Vandentiekio tinklas turi būti techniškai sutvarkytas.

37. Gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti. Nedegus audeklas turi būti laikomas futliaruose.

38. Objekte 2–2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus turi būti pakabinti užrašai, nurodantys gesintuvų laikymo vietą.

39. Pasibaigus gesintuvo garantiniam laikui turi būti atliekama jo techninė priežiūra.

40. Gesintuvai turi būti:

40.1. laikomi lengvai prieinamose vietose, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų;

40.2. kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų jo paimti;

40.3. statomi gaisrinių čiaupų spintelėse arba prie jų, priešgaisriniuose skyduose arba ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;

40.4. laikomi taip, kad matytųsi užrašai.

VI. PATALPŲ UŽDARYMAS BAIGUS DARBĄ

41. Darbuotojas, po darbo išeinantis iš patalpų paskutinis, turi patikrinti:

41.1. ar išjungti visi elektros prietaisai, išskyrus tuos kurie pagal technologiją privalo būti įjungti, ar išjungtas apšvietimas;

41.2. ar nesijaučia patalpose dujų, degėsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų;

41.3. ar patalpose nėra pasilikusių žmonių, ar uždaryti langai, užrakintos durys;

41.4. ar nėra patalpose ir Centro teritorijoje gaisrą sukeliančių židinių, ar nėra paliktų prilaistytų naftos produktų ar kitų teršalų, nuo ko galėtų atsirasti pavojus gaisrui kilti.

42. Jei yra pažeidimų, darbuotojas privalo imtis priemonių jiems pašalinti. Jeigu savarankiškai pašalinti trūkumų negali, privalo informuoti Centro direktorių ar jo įgaliotą asmenį.

VII. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, KILUS GAISRUI

43. Kiekvienas darbuotojas, pastebėjęs gaisrą, privalo:

43.1. įvertinęs situaciją, gaisro židinio apimtį, nedelsiant pranešti apie gaisrą gaisrinės saugos ir gelbėjimo tarnybai bendruoju pagalbos telefonu 112.

43.2. informuoti darbuotojus ir aplinkinius žmones apie gaisrą;

43.3. pasirūpinti, kad būtų išjungtas elektros tiekimas, organizuoti žmonių bei materialinių vertybių evakavimą, neužstatant privažiavimo kelių gaisrinės saugos ir gelbėjimo tarnybos automobiliams;

43.4. iškviesti į gaisravietę Centro direktorių ar jo įgaliotą asmenį;

43.5. gesinti gaisrą turimomis priemonėmis.

44. Atvykęs į gaisravietę Centro direktorius privalo:

44.1. įsitikinti, ar iškviesti ugniagesiai;

44.2. išjungti (jei dar neišjungtas) elektros tiekimą, išjungiant elektros įvadinę spintą;

44.3. vadovauti žmonių evakavimui ir gaisro gesinimui, kol atvyks ugniagesiai;

44.4. nurodyti, kurias materialines vertybes reikia evakuoti pirmiausia;

44.5. paskirti darbuotojus materialinių vertybių evakavimui ir jų apsaugai;

44.6. skirti asmenį, gerai žinantį Centro teritoriją, gaisrinės saugos padalinių automašinių sutikimui gatvėje prie įvažiavimo į objektą ir nurodyti trumpiausią kelią iki gaisro židinio;

44.7. jei reikia, iškviesti dujų ūkio, greitosios pagalbos tarnybas.

45. Atvykus ugniagesiams, Centro direktoriui privalo informuoti juos apie gaisro aplinkybes.